

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. M.**, naposledy bytom v R., adresa na doručovanie B., zastúpeného advokátskou kanceláriou AK Balara, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Košická 56, proti žalovanému **Poľnohospodárskemu bytovému družstvu Topoľčany**, so sídlom v Topoľčanoch, Mojmirova 3, IČO: 00 596 779, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom v Topoľčanoch, nám. M.R. Štefánika 3, o **náhradu škody a iné**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 6C 195/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitra z 12. decembra 2013 sp.zn. 8Co 191/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému trovy dovolacieho konania v sume 760,52 €, k rukám jeho právneho zástupcu advokátskej kancelárie JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom v Topoľčanoch, nám. M.R. Štefánika 3, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 26. apríla 2013, č.k. 6C 195/2011-128 zamietol žalobu v celom rozsahu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodne domáhal aj pridelenia náhradného bytu alebo umožnenia užívať byt v R., konanie o tejto časti žaloby bolo zastavené uznesením z 10. januára 2012 č.k. 6C 195/2011-20 právoplatným dňa 3. októbra 2012 pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci a súd pokračoval v konaní o zvyšku žaloby. Nárok žalobcu na zaplatenie 25 000 € z titulu náhrady škody, ktorú mu mali spôsobiť zamestnanci žalovaného protizákonným vypratáním zariadenia bytu v R. zamietol z dôvodu uplatnenia námietky premlčania vznesenej žalovaným v zmysle § 100 ods. 2, § 101 a § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Mal za preukázané, že škodná udalosť nastala vypratáním zariadenia bytu dňa 1. marca 1991, žalobný návrh bol podaný dňa 24. októbra 2011, t.j.

po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby. Nárok žalobcu na zaplatenie 25 000 € za súdne prietahy zamietol pre nedostatok pasívnej legitimácie žalovaného v konaní o tomto nároku. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu porušenia práva účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote podlieha právnemu režimu zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym postupom (pred 1. júnom 2004 zákon č. 58/1969 Zb.), podľa ktorého sa nárok uplatní voči orgánu verejnej moci. Žalovaný nie je orgánom verejnej moci, a preto ani nemôže byť v konaní o tomto nároku pasívne legitimovaný. Nárok žalobcu na zaplatenie 50 000 € titulom náhrady ujmy na zdraví zamietol z dôvodu námietky premlčania vznesenej žalovaným. Žalobca si tento nárok uplatnil za ochorenia, ktorých príčinou malo byť protiprávne vypratanie z bytu, pričom uviedol, že ide o ochorenia kĺbov, ktoré mu začalo pred 10-timi, 15-timi rokmi a následné ochorenia, ktoré mu vznikli ako dôsledok jeho života po vyprataní z bytu. Súd posúdil túto časť žaloby podľa § 444 Občianskeho zákonníka a na základe vyjadrení žalobcu ustálil, že aj tento nárok je premlčaný, vzhľadom na uplynutie 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Žalobca tiež nepreukázal, že tieto ochorenia sú v príčinnej súvislosti s vyprataním bytu a že vznikli zavinením žalovaného, neboli teda ani splnené základné predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu na zdraví spočívajúce v protiprávnom konaní a príčinnej súvislosti. Zaplatenie sumy 50 000 € žalobca požadoval nielen z titulu ujmy na zdraví, ale aj z titulu sociálnej ujmy. Súd tento nárok posúdil v zmysle ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka, t.j. ako náhradu za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom žalovaného do osobnostných práv žalobcu. Z dokazovania vyplynulo, že aj tento nárok je uplatnený po uplynutí premlčacej doby, ktorá je v tomto prípade 3-ročná a začína plynúť od okamihu, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Žalobca za neoprávnený zásah označil nepridelenie náhradného bytu a vypratanie jeho vecí z bytu, ku ktorému došlo dňa 1. marca 1999, žalobu podal na súde 24. októbra 2011, t.j. po uplynutí premlčacej doby. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnil. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 12. decembra 2013 sp.zn. 8Co 191/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 760,25 €. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa v celom rozsahu, za správne považoval jeho skutkové i právne závery a v celom rozsahu odkázal na jeho odôvodnenie.

K odvolacím dôvodom uviedol, že sa týkali len tej časti žalobných nárokov, ktoré boli už právoplatne vyriešené vydaním uznesenia o čiastočnom zastavení konania z dôvodu prekážky veci rozhodnutej. Skutkové a právne závery napadnutého rozhodnutia žalobca v podanom odvolaní nijako konkrétne a jednotlivo nespochybnil. Z dôvodu, že žalobca nevymedzil odvolacie dôvody a odvolací súd považoval skutkové aj právne závery súdu prvého stupňa za správne, napadnuté rozhodnutie potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia tak, ako boli vyčíslené v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), ako dovolací dôvod uviedol aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci súdom). Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ v tom, že okresný súd nesprávne zaprotokoloval jeho prednesy počas pojednávaní konaných dňa 6. februára 2013 a 5. apríla 2013, pričom túto skutočnosť nemohol namietat počas protokolácie a ani následne z dôvodu značne sťažených životných podmienok, v ktorých sa po vypratání bytu ocitol. Špecifikoval otázky, ktoré na pojednávaní položil a neboli zaprotokolované. Skutočnosti, ktoré v priebehu týchto pojednávaní uviedol a nestali sa obsahom zápisníc, neboli súdom prvého stupňa ani odvolacím súdom zohľadnené, v dôsledku čoho nebolo správne ani právne posúdenie veci súdom. Bol toho názoru, že v prípade zrušenia napadnutých rozhodnutí a opätovného prejednania žaloby za účasti svojho právneho zástupcu bude garantované, že všetky jeho hmotné a procesné práva budú riadne uplatnené a bude o nich spravodlivo a presvedčivo rozhodnuté. Z týchto dôvodov žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu.

Žalovaný k podanému dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutia sú správne a netrpia žiadnou vecnou ani procesnou vadou. Tvrdenia žalobcu o nesprávnej protokolácii jeho prednesov počas pojednávaní na okresnom súde označil ako nepravdivé. Podľa jeho názoru je žalobca dobre zorientovaný, má však utkvélú predstavu, že mu bolo ublížené a za tejto situácie sa mu určité skutočnosti ťažko vysvetľujú. Žalovaný svoje tvrdenia doložil

listinnými dokladmi, na základe ktorých jeho právny zástupca kládol žalobcovi otázky a žalobca na ne odpovedal, pričom hovoril aj iné veci bez toho, aby mu boli kladené otázky a súd celý tento jeho prednes protokoloval. Vzhľadom na neexistenciu dovolacieho dôvodu, navrhol dovolanie zamietnuť a zaviazať žalobcu na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalobca sa následne vyjadril k stanovisku žalovaného podaním zo 16. februára 2015 a zaoberal sa skutkovou a právnou argumentáciou vo vzťahu k vyprataniu bytu a neprideleniu bytovej náhrady žalovaným, ktorého konanie označil za rozporné s dobrými mravmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, pretože dovolanie bolo podané pred týmto dátumom)] po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok dovolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané.

Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Žalobca v dovolaní výslovne namietal vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa

k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods. 1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.).

Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov zo strany súdov nižšieho stupňa, ktorým by došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca mal v konaní zachované všetky vyššie uvedené procesné oprávnenia a súd mu vytvoril priestor pre ich realizáciu. K poznámke žalobcu, že za účasti svojho právneho zástupcu (ustanovený žalobcovi Centrom právnej pomoci pre dovolacie konanie) bude garantované, že jeho hmotné a procesné práva budú v novom konaní riadne uplatnené, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že občiansky súdny poriadok nestanovuje podmienku povinného právneho zastúpenia v civilnom súdnom konaní (s výnimkou dovolacieho konania), a preto je na účastníkovi, či v konaní bude vystupovať sám alebo si zvolí právneho zástupcu. Skutočnosť, že účastník nemá v konaní právneho zástupcu neznamena, že súd v konaní nebude postupovať spravodlivo a zákonne. Z hmotnoprávneho hľadiska je občianske súdne konanie ovládané zásadou *iura novit curia* (práva pozná súd), ktorá znamená, že právna kvalifikácia žalobného nároku (prípadne obrany) je vecou súdu, účastník má len povinnosť tvrdenia, t.j. musí uviesť skutkové okolnosti veci, nie je však povinný svoj nárok alebo obranu právne kvalifikovať. Z tohto pohľadu teda nemohol byť žalobca žiadnym spôsobom znevýhodnený, čo napokon vyplýva aj z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu. Pokiaľ ide o procesnú stránku veci v zmysle občianskeho súdneho poriadku ak účastník nemá právneho zástupcu, je tu zakotvená poučovacia povinnosť súdu o procesných (nie však hmotnoprávných) právach a povinnostiach účastníka (§ 5 ods. 1 O.s.p.) tak, aby nedostatok právnického vzdelania účastníka neznevýhodňoval a aby bola zabezpečená rovnosť strán v súdnom konaní (§ 18 O.s.p.). Túto poučovaciu povinnosť si súd splnil, keď žalobcu poučil o jeho právach v predvolaní na pojednávanie, ktoré žalobca prevzal 17. decembra 2012 (viď čl. 63- 65 spisu), pričom ho poučil aj o možnosti požiadať o ustanovenie advokáta prostredníctvom Centra právnej pomoci podľa § 30 O.s.p. Z tohto dôvodu ani zlá finančná situácia žalobcovi nebránila, aby požiadal o poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (o čom bol súdom riadne poučený), bolo teda len na jeho rozhodnutí, či túto možnosť využije, alebo sa rozhodne

v konaní vystupovať bez právneho zástupcu. Samotná okolnosť, že žalobca v konaní pred súdmi nižšieho stupňa nemal právneho zástupcu (hoci v dovolacom konaní právneho zástupcu má), neznamená, že nemal možnosť riadne uplatňovať alebo brániť svoje práva. Napokon z obsahu spisu vyplýva pravý opak a teda že žalobca v priebehu celého konania svojimi úkonmi, či už v priebehu pojednávania, ako aj podaním odvolania, dovolania, uplatňoval svoj vplyv na konanie a výsledok sporu. Neúspech žalobcu v konaní nebol dôsledkom toho, že nebol právne zastúpený, ale bol daný tým, že sa súd nestotožnil s jeho skutkovým a právnym posúdením veci. Do práva na spravodlivý súdny proces totiž nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Dovolateľ tvrdil, že k vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku toho, že okresný súd nesprávne zaprotokoloval, resp. nezaprotokoloval jeho prednesy počas pojednávania konaných dňa 6. februára 2013 a 5. apríla 2013, pričom z dôvodu svojej ťaživej sociálnej situácie nemohol túto skutočnosť namietat počas protokolácie.

Povinnosť súdu spísať o ním vykonaných úkonoch zápisnicu upravuje ustanovenie § 40 O.s.p., ktoré rámcovo určuje aj jej obsahové náležitosti. Podrobnejšia právna úprava spisovania zápisnice je obsiahnutá v ustanoveniach vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy (ďalej len „vyhláška“). Súdom vyhotovená zápisnica je verejnou listinou, súčasťou obsahu spisu a musí obsahovať náležitosti vymedzené v § 52 až 57 vyhlášky, ktoré sa odlišujú podľa toho, o akú zápisnicu ide.

Zápisnica o pojednávani, ktorá obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 40 O.s.p.), ktorú skutočnosť žalobca nenamietal, je verejnou listinou podľa § 134 O.s.p. Obsah zápisnice môže predseda senátu alebo samosudca meniť spôsobom uvedeným v § 40 ods. 3 O.s.p., ak pozitívne rozhodne o návrhoch na jej doplnenie alebo vyhovie námietkam proti jej zneniu. Každá námietka účastníka konania proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správania účastníkov konania, ktorej súd nevyhoví, musí byť v zápisnici uvedená. Účastník, ktorý tvrdí opak oproti údajom uvedeným v zápisnici, je povinný svoje tvrdenia preukázať, dôkazné bremeno spočíva na ňom (pozri IV. ÚS 682/2000).

Podľa obsahu zápisníc súdu z pojednávania zo dňa 6. februára 2013 (č.l. 71 až 76 spisu) a dňa 5. apríla 2013 (č.l. 124 až 126 spisu) žalobca na pojednávaní nevzniesol žiadne námietky proti zneniu zápisnice, ktorým by súd nevyhovel. Dôkaz opaku žalobca v dovolaní nepredložil, jeho námietky tak ostali len v rovine nepreukázaných tvrdení. Zo zaznamenaného priebehu pojednávania vyplýva, že žalobca bol v konaní vypočutý a mal možnosť klásť otázky žalovanému, ako aj vyjadriť sa k jeho výpovedi. Z obsahu dovolania nie je zrejmé, akým spôsobom žalobcovi bránila jeho nepriaznivá sociálna situácia v tom, aby mohol namietat' protokoláciu zápisnice, keď svoje námietky bol následne schopný formulovať v rámci odvolania. Žalobca svoje výhrady voči zneniu zápisnice uviedol až v rámci odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa, pričom ich (ne)relevancia na výsledok konania už bola podrobená odvolaciemu prieskumu a odvolacím súdom zohľadnená pri rozhodovaní vo veci samej (vid' str. 4 posledný odsek odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Dovolací súd vo všeobecnosti poznamenáva, že pokiaľ by aj boli námietky proti úplnosti alebo zneniu zápisnice o pojednávaní opodstatnené (a prípadne súdmi inak vyhodnotené pri rozhodovaní vo veci samej), bez ďalšieho by nesprávnosti v zápisnici súdu sami osebe neboli spôsobilé založiť vadu konania na ktorú dopadá § 237 písm. f/ O.s.p.; v takom prípade by mohlo ísť (nanajvýš) o nedostatky, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadu konania vedúcou k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá síce je relevantným dovolacím dôvodom avšak len v procesne prípustnom dovolaní, čo nie je prípad tejto prejednávanej veci.

Na základe uvedeného nebola argumentácia žalobcu o existencii vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodná a jeho dovolanie preto nie je z tohto dôvodu procesne prípustné.

V súvislosti s námietkou nesprávnej protokolácie počas pojednávania pred okresným súdom, žalobca tvrdil, že v dôsledku tejto okolnosti súdy nezohľadnili tie skutočnosti, ktoré v priebehu konania uviedol, čo malo za následok nesprávne skutkové a právne posúdenie veci.

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. samotné neúplne zistenie skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, bez ďalšieho nepatrí pod žiaden z dovolacích dôvodov a nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu. Uvedené vyplýva z toho, že dovolanie nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že v konaní

o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Z ustanovenia § 132 O.s.p. vyplýva zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá znamená, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p). Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Pokiaľ žalobca dovolanie zdôvodnil aj nesprávnym právnym posúdením veci, treba uviesť, že ide síce o relevantný dovolací dôvod, ktorý ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Preto aj keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, najvyšší súd dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení

s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému (do rúk jeho právneho zástupcu – § 149 ods. 1 O.s.p.) trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k dovolaniu žalobcu z 10. decembra 2014 v sume 625,73 € (podľa § 1 ods. 3, 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov), režijného paušálu v sume 8,04 € (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) a DPH z týchto súm 126,75 €, teda spolu sumu 760,52 €, do troch dní. Za úkon prevzatie veci dovolací súd náhradu trov nepriznal, pretože právny zástupca zastupoval žalovaného aj v základnom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2016

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová